Generelt om patenter

Kirsten Stangebye, Patentstyret

kst@patentstyret.no

© Patentstyret

PATENTSTYRET
varemerke - design - patent

Patent – hva er det?

- En **tidsbegrenset** enerett til **kommersiell utnyttelse** av en oppfinnelse.

Ved patent får du:

- enerett til alle former for utnyttelse i næringsvirksomhet
  - produksjon
  - markedsføring
  - omsetning
  - bruk
  - lisensiering
  - Import

Hva er en oppfinnelse?

- Oppfinnelsen må være av **teknisk karakter**, ha **teknisk effekt** og være **reproduserbar**, d.v.s. gjøre bruk av allment kjente naturlover for å løse en teknisk utfordring.

Unntak fra patentering

- oppdagelser
- kunstverk
- dataprogrammer
- fremgangsmåter for kirurgi, terapi og diagnostikk på mennesker eller dyr
- plantesorter eller dyreraser, vesentlig biologiske fremgangsmåter for fremstilling av planter og dyr

Unntak fra patentering:

- Oppfinnelser hvor den kommersielle utnyttelsen strider mot offentlig orden og moral

For å få patent på en oppfinnelse må den:

- være ny (ikke tidligere kjent)
- skille seg vesentlig fra kjent teknikk
- være industrielt anvendbar

Nyhetskravet

- Mange ødelegger sine muligheter for patentbeskyttelse ved:
  - publisering
  - utstillinger
  - foredrag

”Skille seg vesentlig fra”

- ”Oppfinnelseshøyde”
- Oppfinnelsen skal bringe teknikken et trinn videre
- Avhengig av fagområder

Industriell anvendbarhet

- Industri i vid betydning
  - Enhver fysisk aktivitet av teknisk karakter som tilhører et nyttig eller praktisk område forskjellig fra de estetiske området
- Oppfinnelsen må være reproduserbar

Patenter er ikke hemmelige!

- Patentsøknaden blir allment tilgjengelig 18 mnd. etter innlevering el. prioritetsdag
  - dette betyr at hvem som helst ved henvendelse til Patentstyret kan få se innholdet i patentsøknaden
  - sammendrag gjøres tilgjengelig for patentverkene i andre land.

Hva kan patenteres?

- Produkter
- Fremgangsmåter
- Anvendelser

Patent er en enerett til å utnytte oppfinnelsen kommersielt

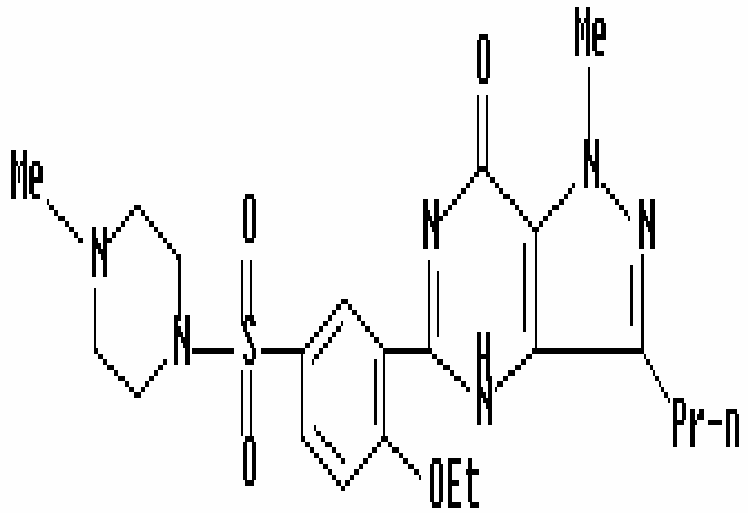
- Begrensninger i
  - tid
  - sted
  - bruk

Begrensninger i tid

- Et patent varer i 20 år dersom du betaler årsavgifter.
- For legemidler og plantefarmasøytiske midler kan det gis opp til 5 års forlengelse i eneretten (SPC)

Patent nr. NO178 029

SPC NO1999004

Sildenafil
Medisinsk virkestoff

Patentet opphører

- ved 20 år fra den dagen søknaden ble innlevert
- ved manglende betaling av årsavgifter
- ugyldighetskjennelse
- frivillig avkall

Gjennomsnittlig levetid for norske patenter er ca. 8 år.

Hvor gjelder patentet?

- Et norsk patent gir bare enerett til utnyttelse av oppfinnelsen i Norge
- Det må søkes patent i hvert av de land man ønsker beskyttelse i
- Det finnes internasjonale ordninger som forenkler innlevering av patentsøknader i flere land

Prioritet - Paris-konvensjonen

- Du kan vente i inntil 12 måneder fra den dagen du søkte patent i det første landet*, med å innlevere søknaden i andre land
  - den første innleveringsdagen blir gjeldende innleveringsdag i forhold til nyhet i de andre landene
  - du får en granskning og vurdering av patenterbarheten før du bestemmer deg for å søke i flere land

*) Gjelder også innlevering av ny søknad i samme land

Prioritet

- Virkningen av prioritet
  - teknologi som blir offentliggjort i prioritetsåret vil ikke være ødeleggende for søknaden
  - søknaden vil gå foran en senere inngitt søknad på samme oppfinnelse
  - utnyttelse etter prioritetsdagen vil ikke kunne gi grunnlag for forbenyttelsesrett

Prioritet

- Prioritet må begjæres med grunnlag i søknad om patent eller bruksmønster
  - innen 4 mnd fra inngivelse
  - kan gjelde deler av en søknad, og flere søknader
- Prioritet kan begjæres fra søknader i samme land
  - f.eks kan man i Norge begjære prioritet fra en tidligere inngitt norsk søknad

PCT-Patent Cooperation Treaty

- Internasjonalt system for forenklet innlevering av en søknad i flere land
- Et patentsøknadssystem
  - PCT-patent finnes ikke
- Gir mulighet for å utsettelse avgjørelsen i 31 måneder om hvilke land du ønsker å søke i
- 127 land tilsluttet – Norge er medlem
- www.wipo.org

European Patent Convention-EPC

European Patent Organization EPO

- En regional patentordning for Europa
- EPO tar seg av søknadsbehandlingen på vegne av medlemslandene
- Patentsøknaden innleveres og behandles ved det Europeiske Patentverket
- Europeisk patent gis for alle eller utvalgte medlemsland

European Patent Convention-EPC

- Rettsvirkningen av et EPC-patent reguleres av hvert enkelt lands lovgivning
- Norge er ikke medlem
- www.epo.org

Begrensninger i bruk

- Patent er en forbudsrett – du kan nekte andre i å utøve oppfinnelsen
  - Annen lovgivning kan hindre din bruk av oppfinnelsen
  - Andre patentrettigheter kan hindre din bruk av oppfinnelsen
- Privat bruk

Begrensinger i bruk forts.

- Utnyttelse ved eksperiment som angår selve oppfinnelsen
  - Andre skal kunne prøve ut oppfinnelsen

- Tilberedning på apotek av et legemiddel etter resept i enkelttilfeller.

Konsumpsjon av eneretten

- Eneretten er ikke gjeldende etter at det patenterte produktet er brakt i omsetning med patenthaverens samtykke innen EØS-området.

Forbenyttelsesrett

- Den som utnytter en oppfinnelse på det tidspunkt patentsøknad blir inngitt, kan forsette med utøvelse innen gitte rammer
- Forbenyttelsesrett følger virksomhet

Patentsøknaden
Det stilles bestemte krav til utformingen

- Beskrivelse
  - Generell del (omtaler teknikken på området)
  - Spesiell del (detaljert beskrivelse av oppfinnelsen, ev. med tegninger og eksempler)
- Patentkrav (definerer patentvernet)
- Sammendrag

Bruk fagkyndig hjelp!

Endringer i patentsøknaden

- Patentsøknaden må ikke endres slik at det søkes patent på noe som ikke fremgikk av søknaden da den ble inngitt